

การจัดกิจกรรมเกมการศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะทางคณิตศาสตร์
สำหรับเด็กปฐมวัย อายุ 3-4 ปี
ORGANIZING ACTIVITIES DIRECTICGAME TO DEVELOPMENT
MATHEMATICAL SKILL FOR EARLYCHILDHOOD AGED 3 – 4 YEARS.

¹อุบล ผลจันทร์, ²พิภพ เสวกวรรณ และ ³ธัญญารัตน์ ศิริกลั่นแค้น
¹Ubon phonjan, ²Phipop sawekwan and ³Thanyaras sirikiklinkhae

¹วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น, ประเทศไทย

¹Northern College, Thailand

¹Ubon@nmce.ac.th

Received: January 5, 2025; **Revised:** January 26, 2025; **Accepted:** January 30, 2025

บทคัดย่อ

บทความวิชาการเรื่อง “การจัดกิจกรรมเกมการศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะทางคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย อายุ 3-4 ปี” โรงเรียนตากสินราชานุสรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ตาก เขต1 อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัยตั้งแต่แรกเกิด-6 ปี บริบูรณ์ ควรตั้งอยู่บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดู และการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ภายใต้พัฒนาการทั้ง 4 ด้าน และ 6 กิจกรรมหลัก ซึ่งถือได้ว่าเป็นหัวใจของการศึกษาปฐมวัย การเรียนรู้โดยการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆด้วยตนเองโดยการใช้ประสาทสัมผัส ทั้ง 5 เพื่อสร้างฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กปฐมวัยพัฒนาไปสู่คุณภาพความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ก่อเกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม ฉะนั้นการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาต้องคำนึงถึงความสนใจและความต้องการของเด็กปฐมวัยเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยรอบด้าน เกิดความสมดุลโดยการจัดกิจกรรมที่มีความ

---

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น ตาก

²อาจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น ตาก

³อาจารย์ ประจำสาขาวิชาพลศึกษาและการออกกำลังกาย คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น ตาก

หลากหลาย เช่น กิจกรรมเกมการศึกษาด้วยรูปแบบของเกมการศึกษาที่หลากหลาย และวิธีการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาที่ตรงกับความสนใจของเด็กปฐมวัย เพื่อพัฒนาทักษะทางด้านคณิตศาสตร์ ให้เป็นไปอย่างสอดคล้องและเหมาะสมกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กแต่ละคนมีโอกาสได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ เกิดการพัฒนาทางด้านสติปัญญาที่มีประสิทธิภาพเห็นเป็นเชิงประจักษ์พิสูจน์ทราบได้

คำสำคัญ : กิจกรรมเกมการศึกษา, ทักษะทางคณิตศาสตร์, เด็กปฐมวัย

Abstract

Academic article Organizing activities directicgame to development mathematical skill for earlychildhood aged 3 – 4 years. Taksin Rachanusorn School is under the jurisdiction of the Tak Primary Educationl Service Area Office 1, Mueang Tak District, Tak Province. Organizing teaching and learning activities for earlychildhood children from birth to 6 years of age It should be based on nurturing and process under all 4 areas of development and 6 main activities which can be considered the heart of earlychildhood education learning by performing various activities by yourself using all 5 senses To create a foundation for earlychildhood children to develop into complete human beings,creating value for themselves and society Therefore organizing Organizing directicgame activities must take into account the needs and interests of earlychildhood children o create a balanced all-round development of earlychildhood by organizing a variety of activities Such as educational game activities with a variety of educational game formats and way to organize educationl game activities that match the interests of earlychildhood children To develop skills in mathematics To be consistent and appropriate for the development and learning of earlychildhood children So that each child has the opportunity to be developed to their full potential resulting in effective intellectual development that can be empirically proven

Keywords : directicgame, math skill, earlychildhood

บทนำ

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย เป็นการพัฒนาเด็กปฐมวัยตั้งแต่แรกเกิด – 6 ปี บริบูรณ์ตามปรัชญาของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดู และการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติ และพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็กแต่ละคน ตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กปฐมวัยอาศัยอยู่ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร ความเข้าใจของทุกคน ส่งผลต่อการสร้างรากฐานคุณภาพของชีวิตให้เด็กปฐมวัย พัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม ฉะนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เด็กปฐมวัยต้องยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูควบคู่กับการให้การศึกษา โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายบูรณาการผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เป็นประสบการณ์ตรงผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ที่สอดคล้องและเหมาะสมกับวัยโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อให้เด็กปฐมวัยแต่ละคน มีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ให้สูงสุดอย่างเต็มศักยภาพ นอกจากนี้ ยังมีทักษะต่างๆอีกมากมายเช่น ทักษะในการสื่อสาร ทักษะทางวิทยาศาสตร์ ทักษะความคิดสร้างสรรค์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะทางคณิตศาสตร์ที่นับว่าเป็นทักษะหนึ่งที่สำคัญต่อการดำเนินชีวิตและการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าสำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นพัฒนาการทางด้านสติปัญญาที่ค่อนข้างเด่นชัดในระดับการศึกษาปฐมวัย ที่ควรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอยู่ตลอดเวลาด้วยวิธีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายโดยเฉพาะกิจกรรมเกมการศึกษา

ทักษะทางคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยเป็นกระบวนการของพัฒนาการทางด้านสติปัญญาที่ค่อนข้างเห็นเด่นชัด ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน เป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้จากกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะด้านต่างๆที่จำเป็น และสำคัญที่ต้องการให้มีและเกิดขึ้นสำหรับเด็กปฐมวัย การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะทางด้านคณิตศาสตร์ส่งผลทำให้เด็กปฐมวัยมีทักษะและความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ มีเหตุผล มีความสามารถในการจำแนกเปรียบเทียบ การรู้ค่าจำนวน การจัดหมวดหมู่ การเรียงลำดับ การนับจำนวน การหาความสัมพันธ์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เด็กปฐมวัยได้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงโดยมีสื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย การมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนๆ ครู และสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็กปฐมวัยที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน หรือการจัดกิจกรรมต่างๆของครูโดยเฉพาะกิจกรรมเกมการศึกษา ที่มีรูปแบบที่สร้างขึ้นประกอบด้วยวัสดุที่มีตามธรรมชาติ มีมิติการสัมผัส การมองเห็นของเด็กปฐมวัยในเชิงลึก นูนสูง นูนต่ำ เป็นต้น และทักษะทางด้านคณิตศาสตร์มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาความคิดทำให้เด็กปฐมวัยมีระบบความคิดอย่างมีเหตุผล เป็นระบบ มีแบบแผน ตลอดจนการมีความ คิดสร้างสรรค์ สามารถวิเคราะห์ปัญหาหรือสถานการณ์ได้อย่างรอบคอบ ช่วยให้คาดการณ์วางแผนแก้ปัญหาและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

อย่างเหมาะสม คณิตศาสตร์เป็นเครื่องมือในการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์และศาสตร์อื่นๆ สำหรับเด็กปฐมวัย

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยยึดหลักบูรณาการที่ว่า หนึ่งแนวคิด และวิธีการเด็กปฐมวัยสามารถเรียนรู้ผ่านการเล่นที่หลากหลาย เกิดการพัฒนาหลายๆทักษะ โดยการจัดให้เหมาะสมกับวัย พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยเพื่อให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การจัดกิจกรรมเพื่อให้เด็กปฐมวัยเกิดทักษะทางคณิตศาสตร์มีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่ง เพราะหลักการทางคณิตศาสตร์จะทำให้เด็กปฐมวัยรู้จักคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น รู้จักค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเองสามารถแก้ปัญหาต่างๆในการดำรงชีวิตประจำวันและเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ในระดับต่อไป การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีความพร้อมทางคณิตศาสตร์ ครูควรเปิดโอกาสให้เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้ผ่านผ่านกิจกรรมการเล่น เพราะการเล่นคือธรรมชาติการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย การเล่นอย่างมีจุดหมายเป็นหัวใจสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัย ด้วยพัฒนาการทางด้านสติปัญญาเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ หากเด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทางด้านสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัยที่พร้อมจะเรียนในระดับที่สูงขึ้นได้

การจัดกิจกรรมเกมการศึกษา (Didactic Games) เป็นกิจกรรมเกมการเล่นที่ช่วยพัฒนาทางด้านสติปัญญาช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ด้านทักษะการสังเกต การคิดหาเหตุผล และเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสี รูปร่าง จำนวน ประเภท และความสัมพันธ์เกี่ยวกับพื้นที่ การกระยะ เกมการศึกษามีกฎเกณฑ์ กติกา การเล่นง่ายๆ เด็กปฐมวัยสามารถเล่นคนเดียว และเล่นเป็นกลุ่มได้ จุดประสงค์การเล่นเกมการศึกษาเพื่อฝึกทักษะการสังเกต การจำแนก การเปรียบเทียบ การแยกประเภท การจัดหมวดหมู่ การคิดหาเหตุผล การตัดสินใจในการแก้ปัญหา เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งที่ได้เรียนรู้ วิธีการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาเป็นวิธีการที่ช่วยให้เด็กปฐมวัยมีส่วนร่วมสูงสุดเกิดการเรียนรู้จากการเล่น ทำให้การเรียนรู้ที่มีความหมายและอยู่คงทน เกมการศึกษามีหลายประเภท เช่น เกมจับคู่ เกมจัดหมวดหมู่ เกมการเรียงลำดับ เกมโดมิโน เกมลอตโต เกมภาพตัดต่อ ข้อดีของเกมการศึกษาที่แตกต่างจากการเล่นชนิดอื่นคือ เกมการศึกษามีหลายประเภท มีหลายรูปแบบ มีความอยาก-ง่าย ของเกมการศึกษาเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก สมองตอบสนองความต้องการในการเล่นของเด็กปฐมวัยได้เป็นอย่างดี เกมการศึกษาแต่ละประเภทจะมีวิธีการเล่นที่แตกต่างและมีลักษณะเฉพาะ มีกระบวนการในการเล่นตามชนิดและประเภทของเกมการศึกษา ทำให้เกิดการเรียนรู้และเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆที่ช่วยส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจทักษะทางคณิตศาสตร์ให้พัฒนาขึ้นตามลำดับเกิดการพัฒนาโดยองค์รวมอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับเด็กปฐมวัย

ในโลกแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตในระดับการศึกษาปฐมวัย โลกยุคใหม่มีความรู้อยู่ทั่วทุกแห่งหน ทั้งภายในและภายนอกชั้นเรียนหาได้ง่ายและรวดเร็วโดยมีครูเป็นสื่อกลาง เป็นผู้อำนวยการของการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับเด็กปฐมวัยโดยคำนึงถึงความพร้อมที่จะเรียนรู้ภายใต้ 6 กิจกรรมหลักที่สอดคล้องและเหมาะสมกับวัย สภาพแวดล้อมที่ใกล้เคียงบริเวณรอบๆสถานศึกษาที่เด็กปฐมวัยกำลังศึกษาอยู่ การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยไม่ควรจัดแบบเน้นอ่านเขียนเพราะเด็กปฐมวัยเรียนรู้จากเล่น และการกระทำตามทฤษฎีของ จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) โดยเฉพาะการศึกษาปฐมวัยซึ่งเป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาประเทศตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) โดยเฉพาะเป้าหมายที่ 4 ซึ่งเน้นการศึกษาอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และมีคุณภาพ รวมทั้งสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับทุกคน (Lifelong learning) ส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ด้วยการเริ่มต้นที่ถูกต้อง ชัดเจน ตั้งแต่ระดับการศึกษาปฐมวัยสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนสืบไป

จากที่กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญ และการตระหนักถึงระบบการศึกษาปฐมวัยที่ทุกฝ่ายควรร่วมมือกันพัฒนาไปในทิศทางที่ถูกต้อง เพื่อวางรากฐานการศึกษาของประเทศชาติที่มีประสิทธิภาพ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หรือการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยเพื่อการพัฒนาทักษะทางด้านคณิตศาสตร์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาทางด้านสติปัญญา ด้วยกิจกรรมเกมการศึกษา เป็นกิจกรรมที่คณะผู้วิจัยที่สนใจศึกษาเพื่อให้ทราบถึงกระบวนการของการพัฒนาทางด้านสติปัญญาด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย ซึ่งกิจกรรมเกมการศึกษาเป็นกิจกรรมที่ครูปฐมวัยค่อนข้างให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยค่อนข้างถูกละเลย และสอดคล้องกับการประเมินของสำนักรับรองมาตรฐานการศึกษา (สมศ.) ทำให้คณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาและพัฒนาทางด้านสติปัญญา สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3 -4 ปี ด้วยกิจกรรมเกมการศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะทางคณิตศาสตร์ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับการศึกษาปฐมวัย อย่างเป็นองค์รวมและรอบด้าน เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลเชิงประจักษ์พิสูจน์ทราบได้ เมื่อสิ้นสุดการวิจัยผลของการวิจัยทำให้หน่วยงานทางการศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย ทั้งหน่วยงานของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรการกุศลต่างๆ ได้รูปแบบการพัฒนาและส่งเสริมพัฒนาการทางด้านสติปัญญา ด้วยกิจกรรมเกมการศึกษาประกอบแผนการจัดกิจกรรมการศึกษาที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องและเหมาะสมตามวัย และพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน และองค์ประกอบการเรียนรู้ต่างๆที่เหมาะสมภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างเป็นองค์รวม

หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2561 โรงเรียนตากสินราชานุสรณ์

1. ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย

โรงเรียนตากสินราชานุสรณ์ จัดการพัฒนาเด็กอายุ 3 - 4 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดู ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคนให้เต็มศักยภาพให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่น การลงมือปฏิบัติ ด้วยความรัก ความเข้าใจของทุกคน และพัฒนาเด็กโดยองค์รวมเพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตที่ดี

2. วิสัยทัศน์

ภายในปี 2567 โรงเรียนตากสินราชานุสรณ์ มุ่งพัฒนาเด็กอายุ 3 - 4 ปี ให้มีการพัฒนา ด้านร่างกาย อารมณ์ - จิตใจ สังคม และสติปัญญาเหมาะสมตามวัย เน้นให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการ เล่น การลงมือปฏิบัติ น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้อย่างเหมาะสมกับวัยและบริบทของ ตน ผู้ปกครอง ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กให้มีพัฒนาการรอบด้านอย่างสมดุล เต็มศักยภาพ มีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น สนใจใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างมีความสุข

3. หลักการ

เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการตามอนุสัญญาว่า ด้วยสิทธิเด็ก ตลอดจนได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม ด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง เด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้สอน เด็กกับผู้เลี้ยงดู หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู การพัฒนา และ ให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้าน อย่างเป็นองค์รวม มีคุณภาพ และเต็มตามศักยภาพ โดยกำหนดหลักการ ดังนี้

- 1) ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกคน
- 2) ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึง ความแตกต่างระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย
- 3) ยึดพัฒนาการและการพัฒนาเด็กโดยองค์รวม ผ่านการเล่นอย่างมีความหมาย และมีกิจกรรมที่หลากหลาย ได้ลงมือกระทำในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย และมีการพักผ่อนเพียงพอ
- 4) จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กมีทักษะชีวิต และสามารถปฏิบัติตนตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และมีความสุข
- 5) สร้างความรู้ ความเข้าใจ และประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่าง สถานศึกษากับพ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

4. จุดมุ่งหมาย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี เป็นการจัดการศึกษาในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา เด็กจะได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ - จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมุ่งเด็กมีพัฒนาการตามวัยเต็มตามศักยภาพ และมีความพร้อมในการเรียนรู้ต่อไป จึงกำหนดจุดหมายเพื่อให้เกิดกับเด็กเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย ดังนี้

- 1) ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัยที่ดี
- 2) สุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม
- 3) มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีวินัย และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
- 4) มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสารและการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสม กับวัย

การจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย

1. ความสำคัญของการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย

การจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัยจะไม่จัดเป็นรายวิชาแต่จัดในรูปของกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่นเพื่อให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง โดยสอดคล้องกับความพร้อม วุฒิภาวะ ความสนใจ ความต้องการและความสามารถของเด็ก สร้างบรรยากาศในการส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้ กระตุ้นให้เด็กเกิดความกระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็น อยากทำ อยากเล่น อยากค้นคว้าทดลอง มีอิสระในการคิด แสดงความรู้สึกความต้องการและเปิดเผยตนเองมากที่สุด

2. แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย

การจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัยเกิดจากแนวคิดของนักปรัชญาการศึกษาต่าง ๆ ที่ได้รับการยอมรับและนำมาประยุกต์ใช้กับการจัดการศึกษาปฐมวัยในปัจจุบัน นับว่ามีอิทธิพลต่อการจัดกิจกรรมและกิจกรรมในระดับปฐมวัยเป็นอย่างยิ่ง นกนอร์ ธรรมบวร (2561 : 5-19)

3. หลักการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย

การจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัยมีเป้าหมายเพื่อกระตุ้นให้เด็กเจริญและพัฒนา ไปในทิศทางที่พึงประสงค์ทั้ง 4 ด้านคือ ด้านร่างกาย อารมณ์ - จิตใจ สังคม และสติปัญญา รวมทั้งสอดคล้องกับความพร้อม วุฒิภาวะ ความสนใจ ความต้องการและความสามารถของเด็ก

เยาวพา เดชะคุปต์ (2562: 117-124) ได้อธิบายถึงหลักการและแนวทางในการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัยดังนี้

4. หลักการจัดกิจกรรม

1) การจัดกิจกรรมต้องเหมาะสมกับวัย ความสามารถ ความต้องการ และความสนใจของเด็ก

2) การจัดกิจกรรมต้องดัดแปลงให้เหมาะสมกับสภาพของเด็ก

3) การจัดกิจกรรมต้องสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสฝึกฝนตนเองให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น

ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ของกระทรวงศึกษาธิการ (2560: 41-42) ได้กำหนดการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัยไว้โดยสรุป ดังนี้

1. หลักการจัดกิจกรรม

1.1 จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เพื่อพัฒนาเด็กโดยองค์รวมสมดุลและต่อเนื่อง

1.2 เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคลและบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่

2. แนวทางการจัดกิจกรรม

2.1 จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการและการทำงานของสมองที่เหมาะสมกับอายุ วุฒิภาวะ และระดับพัฒนาการเพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ

2.2 จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย เด็กได้ลงมือกระทำกิจกรรมโดยเฉพาะเกมการศึกษาด้วยตนเอง เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง

3. หลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

3.1 กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวัน แต่ยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็กปฐมวัย เช่น

3.2 วัย 3-4 ปี มีความสนใจประมาณ 8-12 นาที

3.3 วัย 4-5 ปี มีความสนใจประมาณ 12-15 นาที

3.4 วัย 5-6 ปี มีความสนใจประมาณ 15-20 นาที

ความพร้อมด้านสติปัญญา เพื่อพัฒนาทักษะทางคณิตศาสตร์

1. ความหมายของสติปัญญา

กู๊ด (Good, 2019 : 225 อ้างถึงใน วิณี ชิตเชิดวงศ์, 2562 : 13) ได้ให้ความหมายของสติปัญญาไว้ว่า หมายถึง ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์อย่างรวดเร็ว เป็น

ความสามารถทางสมอง ในการรวบรวมประสบการณ์ต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกัน ซึ่งความสามารถทางสมองนี้สามารถวัดได้ด้วยเครื่องมือการทดสอบทางสติปัญญา

เวคสเลอร์ (Wechsler, 2017 : 7 อ้างถึงใน วิณี ชิตเชิดวงศ์, 2562 : 15) ได้ให้ความหมายของสติปัญญาไว้ว่า เป็นความสามารถของบุคคลในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีจุดมุ่งหมาย คิดหาเหตุผล และสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่านักจิตวิทยาและนักการศึกษา ได้ให้ความหมายของสติปัญญาแตกต่างกันออกไป ซึ่งพอสรุปได้ว่า สติปัญญา หมายถึง พฤติกรรมทางสมองของบุคคลที่แสดงออกมาในการคิด ตัดสินใจ การคิดหาเหตุผล การปรับตัวของบุคคลต่อสถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม และสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมีจุดมุ่งหมายและมีประสิทธิภาพ

2. ความหมายของพัฒนาการด้านสติปัญญา

ความหมายของพัฒนาการ หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงด้านวุฒิภาวะของระบบต่าง ๆ และตัวบุคคลทำให้เพิ่มความสามารถของระบบ หรือบุคคลให้ทำหน้าที่ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และทำสิ่งที่ยากซับซ้อนยิ่งขึ้นได้ ตลอดจนการเพิ่มทักษะใหม่ และความสามารถในการปรับตัวในภาวะใหม่ของบุคคล

หลักพัฒนาการของมนุษย์ เป็นกระบวนการต่อเนื่องตั้งแต่เกิด ขณะที่ร่างกายของเด็กเจริญเติบโตขึ้น ความรู้สึนึกคิดและพฤติกรรมของเขา ก็จะเปลี่ยนแปลงไปพร้อม ๆ กันตามขั้นตอนที่เป็นแบบแผน และทิศทางเฉพาะ (นิตยา คชภักดี, 2563 : 9) อัตราการพัฒนาการของเด็กนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

- 1) การพัฒนาการจะเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นแบบแผน และมีขั้นตอนไม่ข้ามขั้น และไม่มีการหยุดนิ่งอยู่กับที่
- 2) การพัฒนาการของเด็กจะเป็นกระบวนการต่อเนื่อง และพัฒนาการจะดำเนินไปเป็นระยะติดต่อกันนาน
- 3) อัตราของการพัฒนาการของแต่ละวัยไม่เท่ากัน ในวัยทารกและวัยก่อนเรียนจะมีการพัฒนาการของร่างกายรวดเร็วมาก และจะลดลงในวัยผู้ใหญ่
- 4) พัฒนาการของเด็กแต่ละคนย่อมแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม
- 5) พัฒนาการด้านต่าง ๆ ของบุคคลย่อมมีความสัมพันธ์กัน
- 6) พัฒนาการขึ้นอยู่กับวุฒิภาวะ (Maturation) และการเรียนรู้ (Learning) ของเด็ก

สรุปได้ว่า พัฒนาการ หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ของบุคคลที่ดำเนินไปตามลำดับขั้นตอนอย่างต่อเนื่องกันไปอันเป็นการเพิ่มสมรรถภาพของบุคคลซึ่งพัฒนาการของมนุษย์ตั้งแต่แรกเกิดจนเป็นผู้ใหญ่จะเกิดขึ้นเรื่อยๆ เป็นขั้นๆ ไป และสอดคล้องกันทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ พัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา

3. ทฤษฎีพัฒนาการด้านสติปัญญา

ทฤษฎีพัฒนาการด้านสติปัญญาของเพียเจต์ (Piaget's Theory of Intellectual Development) (Slavin, 2017 : 26-27 อ้างถึงใน วิณี ชิตเชตวงศ์, 2562 : 19-126) เพียเจต์ได้ให้ความหมาย สติปัญญาว่า ความสามารถของคนในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมในระหว่างที่คนมีการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมในระหว่างที่เด็กปรับตัวเพื่อรักษาดุลยภาพแห่งชีวิตจะเกิดการเรียนรู้และความคิดขึ้นมาในกระบวนการปรับตัวขึ้น

4. องค์ประกอบของพัฒนาการด้านสติปัญญา

ดาร์วินนิ่ง และเทคแคร์ (Downing and Thackray, 2019 : 15) กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญของพัฒนาการทางสติปัญญาประกอบไปด้วย ความสามารถในการเรียนรู้ ความสามารถในการจำแนกภาพและเสียง ความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผล และความสามารถในการแก้ไขปัญหา

1) พันธุกรรมหรือกรรมพันธุ์ (Heredity) นักจิตวิทยาเชื่อว่าพันธุกรรมเป็นตัวกำหนดสติปัญญานั้น อธิบายว่า สติปัญญาเป็นสิ่งที่มิติดตัวมาแต่กำเนิด โดยถ่ายทอดมาทางสายโลหิตเรียกว่า ถ่ายทอดทางยีนส์ (Genes) ดังนั้น ถ้าบรรพบุรุษฉลาด ลูกหลานที่เกิดมาก็ย่อมจะฉลาดไปด้วย ตรงกันข้าม ถ้าบรรพบุรุษโง่ ลูกหลานที่เกิดมาก็ย่อมที่จะโง่ไปด้วย

2) สิ่งแวดล้อม (Environment) นักจิตวิทยาเชื่อว่าสิ่งแวดล้อมเป็นตัวกำหนดสติปัญญานั้น ส่วนใหญ่จะเป็นนักจิตวิทยาการศึกษาและนักจิตวิทยา

5. หลักการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะทางคณิตศาสตร์

นักการศึกษากล่าวถึงการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาทักษะทางคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย ไว้ คือ เพียเจต์ (Piaget, 2018 : 67-69 อ้างถึงใน สิริมณี บรรจง, 2562 : 29) ได้เสนอทักษะทางคณิตศาสตร์ควรจัดให้เด็กปฐมวัย การจัดหมวดหมู่ เป็นความสามารถในการจัดสิ่งที่มีลักษณะเหมือนกันให้เข้าพวกเป็นชุดประกอบด้วย

1) การจับคู่ (matching) เป็นการฝึกฝนให้เด็กรู้จักการสังเกตลักษณะต่าง ๆ และจับคู่สิ่งที่เข้าคู่กัน

2) การจัดประเภท (classification) เป็นการฝึกฝนเด็กรู้จักการสังเกตคุณสมบัติของสิ่งต่าง ๆ ว่ามีความแตกต่างกันเหมือนกันในบางเรื่องและสามารถจัดประเภทได้

3) การเปรียบเทียบ (comparing) เด็กจะต้องการสืบเสาะและอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างของสองสิ่งหรือมากกว่า รู้จักใช้คำศัพท์ เช่น ยาวกว่า สั้นกว่า หนักกว่า เบากว่า เป็นต้น

4) การจัดลำดับ (ordering) เป็นเพียงการจัดสิ่งของชุดหนึ่ง ๆ ตามคำสั่งหรือตามกฎ เช่น จัดบล็อก 5 แท่ง ที่มีความยาวไม่เท่ากันให้เรียงตามลำดับจากสูงไปต่ำ หรือจากสั้นไปยาว เป็นต้น

6. บทบาทครูในการจัดกิจกรรมทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย

1) ครูช่วยให้เด็กมีพื้นฐานทางด้านคณิตศาสตร์ สังเกตเด็กและเข้าไปพูดคุยกับเด็ก หรือให้ความช่วยเหลือเมื่อจำเป็น แต่ต้องพิจารณาว่าเวลาใดที่จะเข้าแทรกกิจกรรม

2) ครูควรมียุทธศาสตร์ในการถามให้เด็กเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับคณิตศาสตร์ ซึ่งการให้คำถามของครูมีผลต่อการเรียนรู้ของเด็ก

3) หากพบว่าเด็กมีการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ครูควรสังเกตและจดบันทึกคำพูดหรือพฤติกรรมที่เด็กแสดงออกมา

4) หากพบว่าความคืบหน้าทางคณิตศาสตร์ของเด็กหยุดชะงัก เด็กไม่ทำกิจกรรม ครูควรเข้าไปมีบทบาทด้วยการพูดคุยหรือแนะนำให้เด็ก ความเข้าใจซึ่งจะส่งผลต่อเจตนาที่ดีต่อการเรียนคณิตศาสตร์

5) หากมีข้อโต้แย้งกันระหว่างการทำกิจกรรมของเด็ก 2 กลุ่ม ครูต้องบอกถึงความสำคัญของทั้ง 2 เหตุผล โดยให้เด็กเข้าใจอย่างชัดเจนแล้วจึงให้เด็กตัดสินใจเลือกคำตอบที่ถูกต้อง

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า บทบาทของครูมีความสำคัญในการเตรียมความพร้อมทางด้านคณิตศาสตร์เป็นการปูพื้นฐานที่ดีให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาความคิดในการแก้ปัญหา การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และมีความสามารถในการคิดคำนวณเป็นการปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อทักษะทางคณิตศาสตร์ ส่งผลต่อการเสริมสร้างและการพัฒนาเจตคติทางด้านคณิตศาสตร์ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของพัฒนาการทางด้านสติปัญญา

7. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเกมการศึกษา

1) ความหมายของเกมการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2560 : 66) ได้ให้ความหมายของเกมการศึกษาไว้ว่า เกมการศึกษาเป็นเกมการเล่นที่ช่วยพัฒนาสติปัญญา มีกฎเกณฑ์กติกาที่ง่าย ๆ เด็กสามารถเล่นคนเดียวหรือเล่นเป็นกลุ่มได้ ช่วยให้เด็กรู้จักสังเกตคิดหาเหตุผลและเกิดความคิดรวบยอด เกี่ยวกับสี รูปร่าง จำนวน ประเภท และความสัมพันธ์เกี่ยวกับพื้นที่/ระยะ เกมการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับเด็กวัย 3-

5 ปี เช่น เกมจับคู่ แยกประเภท จัดหมวดหมู่ เรียงลำดับ โดมิโน ลอตโต ภาพตัดต่อ ต่อตามแบบ ฯลฯ

นิติกานต์ ขวัญบุญ (2562 : 56) กล่าวว่า เกมการศึกษา หมายถึง เกมที่เน้นกิจกรรมการเล่นกระบวนการของกิจกรรม โดยมีผู้สอนและกติกาช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ กำหนดโดยให้ผู้เรียนเล่นตามกติกา เนื้อหาข้อมูลของเกม พฤติกรรมการเล่น ผลของการเล่นของผู้เรียน เป็นพื้นฐานสำคัญของการเตรียมความพร้อมและนำมาใช้ในการอภิปรายเพื่อสรุปต้องการตามวัยของผู้เรียน ทักษะความพร้อมทั้ง 4 ด้าน คือ ร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า เกมการศึกษามีความสำคัญที่ช่วยให้ผู้เล่นเป็นผู้มีการสังเกตดี ช่วยให้เห็น ได้ฟังหรือคิดอย่างรวดเร็ว เกมการศึกษาจะต่างจากของเล่นอย่างอื่นสามารถ ตรวจสอบการเล่นว่าถูกต้องหรือไม่ได้ด้วยตนเอง มีกติกาและวิธีการเล่นที่เร้าความสนใจโดยใช้ประสาทสัมผัสผ่านการเล่น การสังเกต ด้านการเปรียบเทียบ ด้านการเรียงลำดับ ด้านการจำแนกจัดกลุ่ม ด้านการนับและรู้ค่าของจำนวนตัวเลข 1-20 และด้านมิติสัมพันธ์ ซึ่งเป็นทักษะทางคณิตศาสตร์ที่สอดคล้องและเหมาะสมกับพัฒนาการ การเรียนรู้ สำหรับเด็กปฐมวัยได้อย่างเป็นองค์รวม

8. หลักในการจัดเกมการศึกษา

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2560 : 66) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาไว้ ดังนี้

1) การจัดกิจกรรมเกมการศึกษา ในระยะแรกควรเริ่มสอนโดยใช้ของจริง เช่น การจับคู่ กระป๋องแป้งที่เหมือนกัน หรือการเรียงลำดับกระป๋องตามลำดับ สูง – ต่ำ

2) การจัดกิจกรรมเกมการศึกษา ในแต่ละวันอาจจัดให้เล่นทั้งเกมการศึกษาชุดใหม่ และเกมการศึกษาชุดเก่าเพื่อฝึกทักษะการสังเกต และการเปรียบเทียบ ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับเด็กปฐมวัย

3) ครูผู้จัดกิจกรรมเกมการศึกษา อาจให้เด็กหมุนเวียนเข้ามาเล่นเกมการศึกษาในแต่ละเกมร่วมกับเพื่อนๆ ที่ละกลุ่ม หรือเล่นทั้งชั้นตามความเหมาะสมใน เกมการศึกษาแต่ละชนิด

4) ครูผู้จัดกิจกรรมเกมการศึกษา ควรให้เด็กที่เล่นได้เร็ว มาช่วยแนะนำกติกาการเล่นในบางโอกาสที่เหมาะสม และกลุ่มต้องการคำแนะนำในวิธีการเล่น

5) การจัดกิจกรรมเกมการศึกษา นอกจากใช้เวลาในช่วงของกิจกรรมเกมการศึกษาตามตารางกิจกรรมประจำวันแล้ว ครูผู้จัดกิจกรรมเกมการศึกษาอาจให้เด็กปฐมวัยเล่นอิสระในช่วงเวลาของกิจกรรมเสรีและเล่นตามมุมก็ได้เช่นกัน ถ้าเด็กยังสนใจเล่นเกมการศึกษาจนจบเกมนั้นๆ อย่างสมบูรณ์

6) การเก็บเกมการศึกษาที่เล่นแล้ว อาจเก็บใส่กล่องเล็กๆ ใส่ถุงพลาสติกหรือใช้ยางรัดแยกแต่ละเกมการศึกษา แล้วจัดใส่กล่องใหญ่รวมกันไว้เป็นชุด

9. ข้อดีของการจัดกิจกรรมเกมการศึกษา

ทิตินา แคมมณี (2564 : 368-369) ได้กล่าวว่า ข้อดีของวิธีการจัดกิจกรรมโดยใช้เกมการศึกษา มีดังนี้

- 1) เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้สูง ผู้เรียนได้รับความสนุกสนาน และเกิดการเรียนรู้จากการเล่น
- 2) เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยการเห็นประจักษ์แจ้งด้วยตนเอง ทำให้การเรียนรู้มีความหมายและอยู่คงทน
- 3) เป็นวิธีการจัดกิจกรรมที่ครูผู้จัดกิจกรรม หรือผู้เตรียมกิจกรรมการเรียนการสอนไม่เหนื่อยแรงแรงมากขณะนำพาเด็กจัดกิจกรรมเกมการศึกษา ที่เด็กๆ ปรารถนาจะสนใจและมีสมาธิในการเล่นเกมการศึกษาที่มีรูปแบบที่แปลกใหม่

10. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเกมการศึกษา

ทิตินา แคมมณี (2564 : 365-369) ได้ให้ข้อเสนอแนะสรุปได้ ดังนี้

- 1) การเลือกและนำเสนอเกม เกมการศึกษา เป็นเกมที่มีวัตถุประสงค์มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ มิใช่เล่นเพียงเพื่อความสนุกสนานเท่านั้น อย่างไรก็ตามผู้สอนอาจนำเกมที่เล่นเพื่อความบันเทิงเป็นสำคัญมาใช้ในการสอน โดยนำมาเพิ่มขั้นตอนสำคัญ คือ การวิเคราะห์อภิปรายเพื่อการเรียนรู้
- 2) การชี้แจงวิธีการเล่นและกติกาการเล่น กติกาการเล่นเป็นสิ่งสำคัญมากในการเล่น เพราะกติกานี้จะตั้งขึ้นเพื่อควบคุมการเล่นให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ครูผู้จัดกิจกรรมเกมการศึกษาควรศึกษากติกาการเล่นในแต่ละชนิดของเกมการศึกษา และวิเคราะห์กติกาว่าแต่ละข้อมีขึ้นด้วยวัตถุประสงค์อะไร และควรดูแลให้ผู้เล่นปฏิบัติตามกติกาของการเล่นเกมการศึกษาอย่างเคร่งครัด เพื่อฝึกระเบียบวินัยเบื้องต้นขณะเล่นเกมการศึกษา
- 3) การเล่นเกมการศึกษา การเล่นเกมการศึกษาควรให้เป็นไปตามขั้นตอน และในบางกรณีต้องควบคุมเวลาในการเล่นด้วยในขณะที่เด็กปฐมวัยกำลังเล่น เกมการศึกษา ครูผู้จัดกิจกรรมควรติดตามพฤติกรรมการเล่นของเด็กปฐมวัยอย่างใกล้ชิด และควรบันทึกข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยไว้เพื่อนำไปใช้ในการอภิปรายหลังการเล่น หากเป็นไปได้ควรมอบหมายเด็กปฐมวัยบางคน ให้ทำหน้าที่สังเกตการเล่นและควบคุมกติกาการเล่นเกมการศึกษาขณะเล่นไปด้วย

4) การอภิปรายหลังการเล่น การอภิปราย ควรมุ่งประเด็นไปตามวัตถุประสงค์ของ เกมการศึกษาชนิดนั้นๆ กล่าวคือ ถ้าการใช้เกมการศึกษานั้นมุ่งเพียงเป็นเครื่องมือฝึกทักษะให้เด็ก ปฐมวัยอภิปรายก็ควรมุ่งไปที่ทักษะนั้น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักวิชาการและ มาตรฐานการศึกษา. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.
- คะนิง สายแก้ว. (2560). เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการการวิจัยเพื่อการพัฒนาการ เรียนรู้ ระยะที่ 2 กลุ่มปฐมวัย กลุ่มสนใจ จังหวัดสุรินทร์. : มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- ทิตินา แคมมณี. (2562). หลักการและรูปแบบการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามวิถีชีวิตไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- .....(2561). ข้อดีและข้อจำกัดของวิธีสอนโดยใช้เกม (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อ 24 พฤษภาคม 2562, จาก <http://kasineepui.wordpress.com/category/game-based-learning>
- นิติกานต์ ขวัญบุญ.(2559). การพัฒนาเกมการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมทางคณิตศาสตร์สำหรับ เด็กปฐมวัย. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2562). การบริหารและการนิเทศการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ: แม็ค.
- วิณี ชิดเชิดวงศ์. (2562). การศึกษาเด็ก. กรุงเทพฯ: บุรพาสาน.
- สิริมณี บรรจง. (2562). เด็กปฐมวัยกับทักษะทางคณิตศาสตร์. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนสุนันทา.
- Downing, J. and D. Thackray. (2019). *Reading Readiness*. University of London Press: London.
- Piaget. (2018) *Learning to Guide Preschool Children s Mathematical Understanding: A Teacher s Professional Growth*. (Online). Available: <http://www.ecrp.uiuc.edu/v4nl/kirova.html>.